

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14 и 10/15), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О

ЗА МЕДИЦИНСКОТО ЗГРИЖУВАЊЕ ПРИ БОЛКА ВО ОКОТО И ОКОЛУ НЕГО

Член 1

Со ова упатство се утврдува медицинското згрижување при болка во окото и околу него.

Член 2

Начинот на медицинското згрижување при болка во окото и околу него е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинското згрижување при болка во окото и околу него по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на ова упатство престанува да важи Упатството за практикување на медицина заснована на докази при болка во окото („Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/14).

Член 5

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-2615/1
27 февруари 2015 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

БОЛКА ВО ОКОТО И ОКОЛУ НЕГО

МЗД упатство
2.7.2013.

- Основни податоци
- Причини и третман

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

- Многу околни структури на черепот и вратот може да упатат на болка бо око. Карактеристики и локализација на болката помага во дијагнозата.
- Препознавање на причините за акутна болка во окото која бара итно згрижување; види 1

ПРИЧИНИ И ТРЕТМАН

Мускулноскелетна болка во вратот и во рамењата

- Болката во длабоките мускули на вратот се пренесува на надворешната страна на окото.
- Болката во површните мускули на вратот и од трапезоидниот мускул се пренесува во темпоралната регија.
- Болката во стерноклеидомастоидниот мускул се пренесува на веѓата.
- Ако болката во окото е по потекло од мускулите на главата и вратот, физиотерапијата ќе биде полезна, но трајното излекување бара промена во ергономиката на работното место.
- Болката може да исчезне додека се истегнуваат мускулите под топол туш, што има дијагностичка важност.

Воспаление на супраорбиталниот нерв

- Болката се чувствува во веѓата.
- Површината на нервниот канал во горната граница на орбитата е болна на палпација.

Неправилна оклузија на забите

- Прашајте го пациентот за ортодонциски третмани; мала промена во поставеноста на забите може да предизвика болка.

Воспаление или алергиски оток на етмоидалните и свеноидалните синуси

- Симптоми
  - Негативниот притисок во параназалните синуси резултира во типична болка зад и во окото.
  - Болката често пати е локализирана зад окото, предизвикувајќи дури чувство дека окото е испакнато. Нема егзофталмус.
  - Пациентот има потреба да го исчисти грлото (да се искашла) заради празнењето на секретот во ларинксот кој ги иритира гласните жици.
  - Фокусирањето на објекти може да биде отежнато, иако видната острина е нормална.
  - Притискањето со дланка на око со болка ја намалува болката, сè додека трае притисокот.
- Третман
  - Следниот третман може да помогне да се постави дијагнозата: назален спреј во ноздрвата од страната на окото со болка, инхалација на пара во текот на 15 минути, чистење на носот и повторување на назалниот спреј.

- Вазоконстриктори како таблети и електрично перниче врз лицето може да се користат како дополнителен третман.
- Дијагнозата се поткрепува со дробриот одговор на третманот.

Автори: Lea Hyvärinen

Article ID: ebm00810 (037.007)

© 2014 Duodecim Medical Publications Ltd

- 1. EBM Guidelines, 2.7.2013. www.ebm-guidelines.com.**
- 2. Упатството е ажурирано до 2014 г.**
- 3. Упатството треба да се ажурира еднаш на 2 години.**
- 4. Предвидено е следно ажурирање во 2015 година**

Упатството го ажурирал: Слободан Ристовски
Координатор: Проф. Д-р К. Зафировска